

Basfakta (2020)

Folkmängd: 270 miljoner

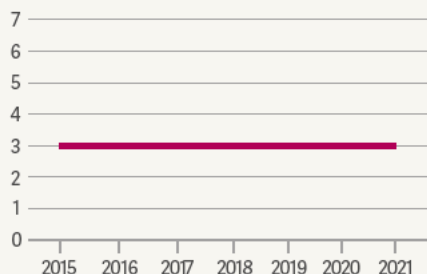
BNP, nominellt: 1 060 miljarder USD

BNP/capita: 3 922 USD

Landriskklasserna går från 0 till 7.
Ju lägre tal, desto bättre kreditvärdighet.

Landriskklasshistorik

Källa: EKN

Styrkor

- + Robust tillväxt och goda tillväxtutsikter.
- + Relativt stabilt banksystem
- + Måttlig externskuld

Svagheter

- Låga statsintäkter och växande skuldnivå i offentlig sektor.
- Begränsade inhemska kapitalmarknader gör landet beroende av utländskt portföljkapital för budget- och företagsfinansiering.
- Råvarudominerad export exponerar landet mot råvaruprisryckeln.

Stor inhemsk ekonomi ger motståndskraft

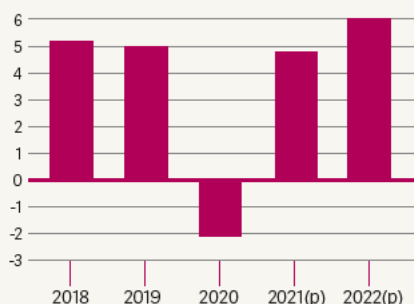
Indonesien är världens 16:e största ekonomi (10:e om köpkraftsjusterad) med världens fjärde största befolkning på 270 miljoner, där 44% är under 25 år. Sedan Soeharto-regimens fall 1998 visar en rad fredliga val och maktskiften på betydande demokratiska landvinningar. Stigande inkomstnivåer via en robust ekonomisk tillväxt (5,4% per år 2010-19) har halverat fattigdomsnivån på 20 år och landet nådde sk"Upper Middle Income Country"-status 2020. Ekonomin är relativt diversifierad. Exportsektorn och tillverkningsindustrin uppgår båda till nästan 20% av BNP. Ekonomins tillväxt drivs dock främst av inhemsk privat konsumtion (55% av BNP) och höga investeringsnivåer. Med bas i stora naturtillgångar är varuexporten landets främsta valutaintjänare. Råvarubaserad export inkl. fossilbaserad-, metall-, gummi- och palmoljeexport svarar för nästan 50% av exporten. Det exponerar landet för råvaruprissvängningar och utvecklingen i Kina. En annan sårbarhet ligger i att låg skatteuppbörd och allttjämt grunda finansmarknader gör landet beroende av extern finansiering av underskotten i budget och bytesbalans. Ca 60% av statsskuden är extern varav 40% i utländsk valuta. Det exponerar ekonomin och valutan för skiften i kapitalflöden. Landet har dock en historik av en försiktig makropolitik vilket byggt upp buffertar i form av en måttlig stats- och utlandsskuld, och relativt stora valutareserver. En stor inhemsk ekonomi och dessa buffertar ger motståndskraft mot externa störningar.

Råvaruprisfall, kapitalutflöden och valutaoro 2013-15 visade på svagheter i landets tillväxtmodell. Sedan den försiktigt reformorienterade President Joko Widodo ("Jokowi") inledde sin första mandatperiod 2014 har en politik bedrivits för att långsiktigt stärka landets tillväxtpotential, skapa sysselsättning och stärka landets konkurrenskraft för utländska direktinvesteringar (FDI). Energisubsidier har reducerats och frigjort budgetmedel för ökade investeringar i infrastruktur och humankapital och gradvisa reformprocesser för att stärka affärs miljön bedrivs. Regleringar ägnade att minska export av oförädlade metaller introducerades med början 2009 och har på senare år lett till ökande FDI och exportdiversifiering. Landet har blivit en ledande exportör av rostfritt stål och förhoppningar finns att investeringar skall fortsätta öka förädlingsvärdet från tillgångarna och skapa nya exportnischer t e x inom den framväxande batteriindustrin.

Svagare statsfinanser uppvägs av buffertar

Effekterna av pandemin, inte minst på viktiga tillväxtmotorer som hushållskonsumtion och tjänstesektor via fallande sysselsättning, har försvagat både ekonomisk tillväxt och statsfinanser. BNP fallet 2020 (-2,1%) var det första sedan 1998, men var en mild nedgång relativt flera grannländer. Det förklaras av att landets pandemirestriktioner varit något mildare med lokala restriktioner i stället för nationella nedstängningar och ett begränsat beroende av turism. Nedgången har parerats av offentliga stimulanser, robusta FDI och en återhämtning i råvruexporten som gynnats av Kinas återhämtning. Smittspridningen är dock ännu inte under kontroll och det dröjer sannolikt en bit in på 2022 innan vaccineringsgraden i befolkningen nått tillräckliga nivåer för att uppnå flockimmunitet. Därmed är pandemi- och vaccineringsutvecklingen de främsta osäkerhetsfaktorerna det närmaste året, vilket kan dämpa återhämtningen. BNP-tillväxten 2021 hamnar troligen i spannet 3-4,5%. Först 2022 bedöms en återgång till tidigare

BNP tillväxt (fasta priser, % per år)

Källa: IMFWEO april 2021

Affärsmiljö

Ranking mellan 0 (sämst) och 100 (bäst)

Källa: Världsbanken

tillväxttakter kring drygt 5% vara sannolik. Omfattningen av skador på företags- och banksektorernas balansräkningar är svår att utvärdera men vid inledningen av krisen var skuldsättningen i företagssektorn måttlig och banksektorn vid god hälsa vilket minskar systemriskerna.

För att få fart på ekonomin har nya stimulanspaket lanserats, större infrastrukturprojekt som bromsade in 2020 återupptas och budgetunderskottet skrivits upp rejält även 2021. Statsskulden väntas därmed öka till 43% av BNP 2022 (31% 2019). Det är alltjämt moderata nivåer, men till saken hör att infrastrukturprogrammen delvis skuldfinansieras via statsägda bolag, varför total skuld i offentlig sektor närmar sig 80% av BNP. De vidgade budgetunderskotten möjliggörs av att regeringen 2020 fick igenom en temporär suspension av både det lagstadgade underskottstaket (3% av BNP) och legala hinder för centralbanken att finansiera delar av budgeten. Regeringen har flaggat avsikten att klara underskottsmålet 2023. Politiken medför likväl potentiella risker för valutaoro, i synnerhet om trovärdigheten i utfästelserna om en återgång till den traditionella politiken skulle börja ifrågasättas. Goda buffertar kvarstår dock i form av begränsade och mestadels FDI-finansierade bytesbalansunderskott, måttlig extern skuld (knappt 40% av BNP) och robusta valutareserver. Vidare är förutsättningarna goda för fortsatta reformer med mer än 2,5 år kvar till supervalåret 2024 då president, parlament och regioner skall väljas samtidigt för första gången. Med stöd av en stark parlamentarisk majoritet, om än i koalitionsform, har Jokowi inlett sin andra mandatperiod med reformer. En nationell fond har inrättats ägnad att mobilisera utländskt och privat kapital för investeringar i offentlig infrastruktur med målet att på sikt ta in över 110 miljarder USD (ca 10% av BNP). En större liberaliseringsreform antogs hösten 2020 vilket på sikt kan stärka tillväxtkraften i ekonomin.

Affärsmiljön

Reformpolitiken de senaste 5-6 åren har bidragit till att Indonesiens resultat successivt förbättrats i flera index som mäter affärs- och investeringsklimat. I Världsbankens Governance Indicators (WBI) har resultaten avseende ekonomiska institutioner stärkts och ligger strax över genomsnittet för tillväxt- och utvecklingsländerna i Asien. I Världsbankens affärsklimat-ranking (Doing Business Index, DBI) har landet klättrat till rank 73 av 190 länder (120 2015). Indonesien rankas dock 116 avseende tid och kostnader förknippade med procedurer och logistik vid import och export. Reformprocessen väntas nu drivas vidare efter ett par års lägre reformtakt, dämpad av den politiska cykeln (valår 2019) och pandemin. Hösten 2020 antogs ett större reformpaket som bl. a innefattar gradvisa sänkningar i bolagsskatter, rationalisering och digitalisering av tillståndsansökningar samt liberaliseringar i den restriktiva regleringsegimen för FDI. Reformen är ett resultat av ett långvarigt arbete med att rationalisera i en växande flora av lagar och regleringar och i viss mån begränsa regionernas inflytande över regleringsmiljön efter nästan två decennier av decentralisering. Reformen är omtvistad pga lättnader i krav på miljökonsekvensutredningar och flexibla arbetsmarknadslagstiftning. Mycket återstår dock i implementeringsväg innan större avtryck på affärsklimatet kan skönjas.

Ur EKN:s kreditriskperspektiv är viktiga aspekter i affärsmiljön relaterade till graden av förutsägbarhet, stabilitet och kvalitet dels i regleringar som påverkar våra gäldenärers verksamheter och dels i landets legala och institutionella miljö som inverkar på långgivare och fordringsägares ställning. Kvaliteten i regleringsmiljön är enligt WBI strax över snittet för tillväxt- och utvecklingsländer i Asien.

Svensk export till Indonesien

	MSEK
2020	2 781
2019	3 570
2018	4 217
2017	4 013
2016	2 991

Källa:SCB

EKN:s engagemang

	MSEK
Garantier	1 319 MSEK
Utfästelser	836 MSEK

Utmaningar återfinns i en omfattande byråkrati med bitvis överlapp i myndighetsmandat och lagar och regleringar. Decentraliseringsprocessen gör att lokala myndigheter kan ha stort inflytande över regelverk och tillsyn. I Business Swedens affärsklimatsstudie 2020 riktad till svenska företag verksamma i landet ansåg närmare hälften av de svarande att korruptionen inverkade mycket på deras verksamhet, i synnerhet relaterad till tillstånds-, tull och skattefrågor. I Transparency Internationals korruptionsindex föll landets ranking till 120 av 180 länder (85 2019), vilket är svagare än genomsnittsplaceringen i regionen (90). Trendbrottet sammanfaller med att parlamentet antagit lagförändringar som begränsar oberoendet hos landets korruptionsmyndighet (KPK).

Det legala ramverket för civilrätt bygger på nederländsk förlaga, men har genomgått en rad uppdateringar de senaste decennierna. Hit hör en mer långivarevänlig konkurslag (2004) samt lagrum för säkerheter i rörliga tillgångar (1999). Tillämpningen av lagarna rapporteras tidvis vara ojämn och domstolsväsendets effektivitet låg. DBI indikerar att kostnaden för att lösa en kommersiell tvist via domstol är mycket hög. EKN har begränsad nutida erfarenhet av att återvinna fordringar i Indonesien. Enligt DBI uppskattas återvinningsgraden vid företagskonkurser (i affärer med säkerheter) ligga på 65%. Det är bättre än genomsnittet i regionen (40 %).

Finansiella rapporteringskrav för banker och börsnoterade företag har stärkts och den lokala standarden som tillämpas på dessa bolag (SAK) närmar sig internationell standard (IFRS). För onoterade bolag tillämpas en alternativ standard (SAK-ETAP) som anses ge betydligt mindre insyn. En konsolidering av redovisningsregler i ny lagstiftning finns på reformagendan sedan flera år.

EKN:s policy

EKN klassificerar Indonesien i landrisklass 3 (av 0 till 7) sedan 2012. Normal riskprovning gäller för samtliga gäldenärskategorier. Det innebär att det inte finns några på förhand givna begränsningar i garantigivningen och att affärerna bedöms på egna meriter utan särskilda krav eller villkor.

EKN:s åtagande och erfarenhet

EKN:s engagemang uppgår till 2,1 miljarder SEK varav 1,3 miljarder är utfärdade garantier, resten utfästelser. Under 2016-20 ställde EKN ut garantier i 67 affärer för ett 20-tal exportföretag till totalt 5,7 miljarder kronor. Dominerande sektorer i detta flöde var transport- och entreprenadutrustning samt telekom. Ca 25 transaktioner med SME exportörer svarade för 1% av garantigivningen. Kännetecknande för flödet är att över 75% av beloppen avser affärer med kredittid upp till ett år. Att korta affärer dominerar kan vara ett tecken på att efterfrågan på längre finansiering från indonesiska köpare är begränsad. EKN:s betalningserfarenhet är god med få skador. Dröjsmål är förvisso inte helt ovanligt. Av garantier utfärdade 2016-20 anmäldes fram till maj 2021 dröjsmål i ca 15%. Dröjsmålen varade i snitt 70 dagar. Relativt få affärer går dock till skada. De senaste 5 åren har EKN skade-reglerat 5 affärer för drygt 8 MSEK. Återvinningsgraden varierar men uppgår totalt till låga 20%.